

תורת הקבוצות - תרגיל בית 4

1. הוכיחו: $n \cdot \omega = \omega$ לכל n טבעי.

הוכחה:

יהי n טבעי נתון. $n \cdot \omega = n \sup\{m : m \in \omega\} = \sup\{nm : m \in \omega\} = \omega$.

2. הוכיחו את חוק הפילוג מימין: $\alpha(\beta + \gamma) = \alpha\beta + \alpha\gamma$.
הוכיחו שאין פילוג משמאל.

פתרון:

פילוג מימין: $\alpha(\beta + \gamma) = \text{type}((\beta + \gamma) \times \alpha)$. כלומר, יש איזו סדר ל $(\beta + \gamma) \times \alpha$. בנוסף, $\beta + \gamma = \text{type}(\{0\} \times \beta \cup \{1\} \times \gamma)$. לכן, $\alpha(\beta + \gamma)$ איזומורפי סדר ל $((\{0\} \times \beta) \cup (\{1\} \times \gamma)) \times \alpha = ((\{0\} \times \beta) \times \alpha) \cup ((\{1\} \times \gamma) \times \alpha)$.

מצד שני, $\alpha\beta + \alpha\gamma = \text{type}(\{0\} \times \alpha\beta \cup \{1\} \times \alpha\gamma)$. אבל, יש איזו סדר מ $\alpha\beta$ ל $\beta \times \alpha$, ומ $\alpha\gamma$ ל $\gamma \times \alpha$. לכן, $\alpha\beta + \alpha\gamma$ איזומורפי ל $(\{0\} \times \beta \times \alpha) \cup (\{1\} \times \gamma \times \alpha)$. לכן, $\alpha(\beta + \gamma) \cong \alpha\beta + \alpha\gamma$. ומכיוון שזה סודרים, זה אומר שהם שווים.

פילוג משמאל: נקח $\alpha = \omega, \beta = \gamma = 1$. נקבל: $(1 + 1)\omega = 2\omega = \omega \neq \omega + \omega$.

3. הוכיחו: $\alpha\beta$ גבולי $\iff \beta$ גבולי או α גבולי.

פתרון:

אם אחד מהסודרים הוא 0, המכפלה 0. (0 הוא סודר גבולי)

נניח ששניהם שונים מ0.

אם β גבולי אז הוכחתם בהרצאה ש $\alpha\beta$ גבולי.

אם β עוקב, אז $\beta = \gamma + 1$ לאיזשהו סודר γ . ואז: $\alpha\beta = \alpha(\gamma + 1) = \alpha\gamma + \alpha$. וזה

גבולי אמ"ם α גבולי.

4. הוכיחו: $\alpha^{\beta\gamma} = (\alpha^\beta)^\gamma$.

פתרון:

נוכיח באינדוקציה טרנספיניטית על γ .

עבור $\gamma = 0$: $\alpha^{\beta \cdot 0} = \alpha^0 = 1 = \alpha^0 = (\alpha^\beta)^0$.

$(\alpha^\beta)^0 = 1$.

נניח נכונות ל γ . נוכיח ל $\gamma + 1$.

$$\alpha^{\beta(\gamma+1)} = \alpha^{\beta\gamma+\beta} = \alpha^{\beta\gamma} \alpha^\beta = (\alpha^\beta)^\gamma \alpha^\beta = (\alpha^\beta)^{\gamma+1}$$

כעת, $\delta < \gamma$ גבולי, ונניח נכונות לכל $\delta < \gamma$.

$$\alpha^{\beta\gamma} = \sup\{\alpha^{\beta\delta} : \delta < \beta\} = \{(\alpha^\beta)^\delta : \delta < \gamma\} = (\alpha^\beta)^\gamma$$

5. חשבו: (כלומר, מהי שארית החלוקה)

א. $(\omega + \omega) \bmod 5$

ב. $\omega^2 \bmod (\omega + 2)$.

פתרון:

א. טענה: $\omega + \omega = 5(\omega + \omega)$.

הסבר: $5(\omega + \omega) = 5\omega + 5\omega = \omega + \omega$.

לכן השארית היא 0.

ב. טענה: $\omega^2 = (\omega + 2)\omega$.

הוכחה: ω גבולי, ולכן:

$$\begin{aligned}
 (\omega + 2)\omega &= (\omega + 2) \sup\{n : n < \omega\} = \sup\{(\omega + 2)n : n < \omega\} = \sup\{\omega n + 2 : \\
 & n < \omega\} = \sup\{\omega n : n < \omega\} = \omega \sup\{n : n < \omega\} = \omega \cdot \omega = \omega^2 \\
 (\omega + 2)n &= (\omega + 2) + \dots + (\omega + 2) = \text{מכיוון ש } (\omega + 2) \cdot n = \omega \cdot n + 2 \\
 & (\omega + (2 + \omega) + \dots + (2 + \omega) + 2 = \omega + \dots + \omega + 2 = \omega \cdot n + 2 \\
 & \omega^2 \bmod (\omega + 2) = 0 \\
 & \text{מסקנה: } \omega^2 \bmod (\omega + 2) = 0 \\
 & \text{6. הוכח/הפרד: אם } \alpha > \beta \text{ אז } \alpha^\gamma > \beta^\gamma. \\
 & \text{הפרכה:}
 \end{aligned}$$

נקח $\alpha = 3, \beta = 2, \gamma = \omega$. ראינו בתרגול ש $2^\omega = \omega$. באופן דומה ניתן להוכיח ש $3^\omega = \omega$ וקיבלנו ש $3^\omega \not> 2^\omega$.